

[Indenrigsministeren.]

rigsministeren havde denne Beføjelse; men det er jo klart, at disse Udnævnelser ikke vil finde Sted, hvis Lovforslaget ophøjes til Lov, før man i hvert enkelt Tilfælde har hørt Udvandringskommissæren, der bliver den, der i Enkeltheder kommer til at beskæftige sig med Spørgsmaalet om disse Tilladelser.

Flere af de ærede Ordførere har beskæftiget sig med Navnet paa den Person, der vil faa betroet Hvervet at lede Udvandringskontoret. Man har udtalt sig mod at bruge Betegnelsen „Udvandringskommissær“, og det er muligt, at det er et lidt besværligt Ord, men i Kommissionen har man ment, at det var den rette Betegnelse, og jeg har ikke fundet nogen Grund til at søge efter nogen anden. Skulde det kunne lykkes det kommende Udvalg at finde en heldigere Betegnelse, skal jeg være rede til at acceptere et saadant Forslag.

Dog tror jeg ikke, det ærede Medlem Hr. Harald Jensen har Ret i, at man bør anvende Betegnelsen Udvandringsraad og opfatte den vedkommende som Raadsformand. Thi det er jo vel rigtigt, at vi har „Raad“ paa mange forskellige Omraader, ikke mindst paa de sociale, med Raadsformænd i Spidsen; men paa dette Omraade vilde jeg nære megen Betænkelighed ved at etablere en Ordning paa dette Grundlag. Det er muligt, at det under Kommissærens fremtidige Arbejde vil vise sig ønskeligt, at han kan raadføre sig med Personer, der har Forbindelse med Udvandringsspørgsmaal, og Folk, der er interesserede i de forskellige Erhvervsgræne, der kan knytte sig dertil. Det vil Erfaringen lære os, men at etablere sig paa Raadsgrundlaget tror jeg rigtignok ikke vil være heldigt.

Det ærede Medlem mente, at al Udvandringsvirksomhed burde overgaa fra private til Statsinstitutioner, saaledes at Udvandringsagenterne fremtidig burde være Statstjenestemænd. Jeg forstaar meget vel denne Betragtning ud fra det ærede Medlems Grundopfattelse af Erhvervs- og Samfundsforhold, men det ærede Medlem vil sikkert ogsaa forstaa, at jeg ud fra den Opfattelse af disse Spørgsmaal, som han ved er min, ikke vil kunne medvirke til en Ordning som af ham foreslaaet. Derimod er jeg af den Opfattelse, at der paa dette Omraade bør sikres en virkelig effektiv Kontrol, saaledes at Udvandrerne ikke villedes, ikke lokkes ud i Eventyr med meget ulykkebringende

Udgang for dem. Det er netop en saadan Kontrol, der tilsigtes ved det foreliggende Lovforslag.

Heller ikke tror jeg, det vilde være rigtigt at etablere sig saaledes, at der direkte kaldes paa Udvandring ved Tilskud ved økonomisk Hjælp dertil. Det er muligt, at Forholdene i Fremtiden vil arte sig saaledes, at man kommer til at tage under Overvejelse, ad hvilke Veje en saadan økonomisk Støtte kunde ydes, men foreløbig er Forholdet dette, at det er et langt mindre Tal af Udvandrere, der kan modtages rundt om i Verden, i alt Fald navnlig i de Forenede Stater, end Tallet paa dem, der ønsker at udvandre. Jeg tror, at der paa nærværende Tidspunkt ikke vil være nogen som helst Anledning til at tage dette Spørgsmaal op til Løsning. Dér, hvor man har forsøgt derpaa — jeg peger først og fremmest paa Norge, norske Kommuner har jo bevilget saadan Støtte —, har man saa vidt mig bekendt gjort meget uheldige Erfaringer, hvad Resultaterne af denne Fremgangsmaade angaar.

Heller ikke mener jeg, at en direkte Propaganda for Udvandring bør finde Sted. Det ærede Medlem Hr. Zahle har ganske Ret i, at den nyskabte Institution har den dobbelte Opgave at støtte gennem Oplysning dér, hvor man finder det rimeligt og vel begrundet, at Udvandring finder Sted, og at advare dér, hvor det modsatte er Tilfældet; og denne Side af Opgaven bør lige saa lidt forsømmes som den først-nævnte.

Det ærede Medlem Hr. Harald Jensen udtalte sig ogsaa om den i § 28 foreslaaede Afgift og bemærkede, at han ikke kunde erkende Rigtigheden af de Udtalelser, der paa dette Punkt er fremsat i Bemærkningerne til Lovforslaget; thi om nogen Næringsafgift kunde der jo ikke siges her at være Tale, sagde det ærede Medlem, og det var da heller ikke almindeligt, at en saadan betaltes; han henviste her til, at Detailhandleren jo ikke betalte Afgift af sit Salg, efter som dette nu var større eller mindre. Men her er jo Tale om en Statskontrol med privat Virksomhed, og hvor en saadan udøves, kender man særdeles vel Afgifter, som disse Virksomheder maa betale til delvis eller hel Dækning af Udgifterne ved Statens Kontrol. Jeg minder f. Eks. om Livsforsikringsselskaber, og jeg minder om Banker. Det ærede Medlem vil dér finde Ordninger, som er ganske parallelt løbende med den, som er foreslaaet her.

I øvrigt er jeg rede til Forhandling